

Tárgytematika / Course Description

A közösségi fejlesztés története és elmélete I.

AKNB_BHTM120

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Vehrer Adél

Félév / Semester: 2021/22/2

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 1/2/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a közösségfejlesztés történeti háttérével, a közösségek szerepével és ennek történeti változásával, a dualizmus korától kezdve napjainkig. A kurzus fókuszál még a jelenlegi kultúraközvetítő intézményrendszeren belül a közgyűjteményekre, a kulturális örökség és típusainak bemutatására. Az örökségvédelem jogi, és intézményi háttérének megismertetése szintén a tantárgy célja, ezáltal pozitív attitűd kialakítása a hallgatókban.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Az előadások témakörei:

- 1) A kulturális intézményrendszer felépítése, kapcsolódása az egész életen át tartó tanulás folyamatához.
- 2) A kulturális intézményrendszer kialakulásának történeti gyökerei. A kultúra és közösségek kutatásának kezdetei. Kultúranropológiai vonatkozások.
- 3) A romantika korszakának kultúrakutatási kezdeményezései Európában, a táji közösségek hagyományainak szerepe a kultúraközvetítésben.
- 4) A kultúra tagoltsága a dualizmus korában. A szórakozás és művelődés különböző formái. A dualizmus kori Magyarország közösségei. Egyesületek, egyletek, körök. A kulturális tevékenységet folytató egyletek típusai a trianoni Magyarországon.
- 5) A statisztikai felmérések tanulságai a Kárpát-medence egyleteiről a második világháborúig.
- 6) Vidéki és városi közösségek, a parasztság, a munkásság és a városi polgárság közösségei. Felekezetekhez kötődő közösségek. KALOT és KALÁSZ. Gyöngyösbokréta Mozgalom, dalárdák, színjátszóköri, olvasóköri.
- 7) Szórakozás és népszerű zene a 19. és 20. század fordulóján. Tánc- és zeneestélyek. A primások társadalmi és kulturális szerepe.
- 8) A mozi létrejötte és kulturális, közösségi szerepe. Színházi kulturális élet.
- 9) A kávéházak, mint a közösségi élet színterei. A sajtó fejlődése a dualizmus korában és a reformkorban.
- 10) A reformkor eszméi és a közművelődés fejlődése a 19. század végén. Törekvések a felnőttkori tanulás és művelődés területén.
- 11) Az állam által létrehozott közösségi szinterek és intézmények a 20. század első felében. Népművelés, közművelődés a 20. század első és második felében. A művelődési házak és központok szerepe a kultúraközvetítésben.
- 12) A közművelődési szakemberképzés története. Emblematikus személyiségek a közművelődésben.
- 13) A közgyűjtemények kultúraközvetítő tevékenysége. Szellemi és tárgyi kulturális örökség. A szellemi és tárgyi

- örökség közvetítésében tevékenységet végző egyéb szervezetek. Hagyományőrző programok, fesztiválok.
- 14) Nemzeti értékek és a vonatkozó jogszabályi háttér. Magyar értéktár. Települési, tájegységi, megyei értéktárak. A Nemzeti Művelődési Intézet szerepe az értékek őrzésében és összegyűjtésében. A Nemzeti Közművelődéstörténeti Gyűjtemény.
-

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Aláírás feltétele: belépés a szelearning.hu felületre a kurzus oldalára + online zh az előadások anyagából

Követelmény: portfólió összeállítása és prezentálása

A portfólió elemei:

1. egy szabadon választott Hungarikum bemutatása
2. egy szabadon választott szellemi kulturális örökség bemutatása
3. gyöngyösbokréta csoport / színjátszókör / mozi / kávéház története, tevékenységei, programjai
4. települési értéktárba javaslattételi űrlap készítése
5. hagyományőrző program jó gyakorlatának elemzése

A téma feldolgozható internetes források, újságcikkek, fotók, videók, interjúk, kérdőív segítségével. Csatolhatók fotók, linkek, dokumentumok, de ezek egy dokumentumon belül legyenek.

A portfólió bemutatása szóban történik, valamint a szorgalmi időszak utolsó hetének első napjáig a portfólió összes eleme feltöltendő a szelearning.hu felületre külön dokumentumokban

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

- Kósa László (szerk.): Magyar művelődéstörténet. Osiris Kiadó, Bp., 2006.
- Gradvohl Edina – Jászberényi József: Európai művelődéstörténet. L'Harmattan – Zsigmond Király Főiskola, Bp., 2007.
- Gergely András (szerk.): Magyarország története a 19. században. Osiris Kiadó, 2003.
- Sásdi Tamás: Kultúra a dualizmuskori Magyarországon. <https://korok.webnode.hu/products/sasdi-tamas-kultura-a-dualizmuskori-magyarorszagon/>
- Erdősi Péter és Sonkoly Gábor szerk.: A kulturális örökség. Budapest, L'Harmattan – Atelier, 2004.
- Nagy Gergely: Világörökségek Magyarországon. Budapest, Kossuth Kiadó, 2003.
- György Péter – Kiss Barbara – Monok István (szerk.): Kulturális örökség – társadalmi képzelet. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2005.

oktató: Dr. Vehrer Adél egyetemi docens